

jsou takového rázu a týkají se takových podrobností způsobu provozování, výroby a prodeje zboží, výnosnosti podniku, že se nedá myslet, že by žalovaný byl je žalobci dával, kdyby nebyl měl vážného zájmu na tom, by dr. K. obdržel potřebné informace. Jest tedy nepochybně, že žalobce byl činným v zájmu žalovaného a že žalovaný souhlasil s činností žalobcovou; důsledkem toho jest povinen, odškodnit žalobce přiměřeně za jeho práci a jeho výlohy. Jelikož však nebyla učiněna potřebná zjištění o tom, jaké práce konal a jaké výdaje měl, bylo podle čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. rozsudky nižších soudů zrušiti.

Čís. 1634.

Škoda, vzešlá prodávateli nesplněním kupní smlouvy (§ 921 obč. zák.), rovná se rozdílu mezi ujednanou cenou kupní a mezi hodnotou předmětu koupě po srážce výdajů, jichž byl prodávatel ušetřen. Svépomocný prodej není dovolen při koupi, jež není koupi obchodní. Lhostejno, zač byla nemovitost napotom prodána.

(Rozh. ze dne 19. dubna 1922, Rv I 198/22.)

Žalobci prodali žalovaným nemovitost za 95.000 K a ježto žalovaní smlouvy nedodrželi a dodatečná lhůta k plnění marně uplynula, ustoupili žalobci od smlouvy, prodali nemovitost třetímu za 75.000 K a domáhali se pak na žalovaných náhrady škody 5000 K, jež jim tím vznikla. O b a n i ž š í s o u d y žalobě vyhověly, majíce za to, že jest tu příčinná souvislost mezi škodou žalobců a nedodržením smlouvy žalovanými.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

Důvody:

Že utrpěli nesplněním smlouvy se strany žalovaných škodu, odůvodňují žalobci jedině tím, že kupní cena se žalovanými ujednaná činila 95.000 K, kdežto při pozdějším prodeji nemovitosti obdrželi za ni pouze 75.000 K. Z toho dovozují, že škoda jejich činí 20.000 K, tedy nejméně 5000 K, jejichž náhrady se domáhají na žalovaných. Škoda, jež vzejde věřiteli od smlouvy odstoupivšímu nesplněním smlouvy, záleží v rozdílu mezi hodnotou jeho plnění a hodnotou dlužníkovou vzájemného plnění, v čistém zisku, jehož by věřitel byl docílil úplným provedením dlužního poměru (srov. důvodovou zprávu k § 113 III. dílčí novely). Škoda, vzešlá prodávateli nesplněním kupní smlouvy, rovná se tedy rozdílu mezi ujednanou cenou kupní a mezi hodnotou předmětu koupě, po srážce výdajů, jež prodávatel ušetřil následkem zrušení smlouvy, jako poplatků a pod. Svépomocný prodej na účel obmeškálního kupitele jest přípustným podle čl. 354 obč. zák. pouze při koupi obchodní, podle práva občanského jest vyloučen. Pro posouzení nároku žalobců na náhradu škody jest proto lhostejno, zač později svou nemovitost prodali, okolnost ta nepřichází tu vůbec v úvahu. Žalobci by mohli svůj nárok na náhradu opodstatnit pouze důkazem, kolik by byli vyzískali prodejem nemovitosti za kupní cenu 95.000 K, tedy jen důkazem, oč menší ujednané kupní ceny byla obecná hodnota prodané nemovitosti v době, kdy uplynula lhůta k dodatnému plnění, žalovaným poskytnutá, a to hodnota, kterou nemovitost měla hledíc

ku jejímu zařízení a určení pro provozování hostinské živnosti, poněvadž byla žalovaným jako hostince prodána. Tohoto důkazu však žalobci neprovedli, opírajíce svůj nárok pouze o to, že při pozdějším prodeji utržili méně; nárok jejich není tedy odůvodněn, protože muselo dovolání žalovaných býti vyhověno již podle č. 4 § 503 c. ř. s. a musela býti žaloba zamítnuta, aniž bylo třeba, zabývat se ostatními důvody dovolacími.

Čís. 1635.

Nepřípustnost pořadu práva pro nárok na vrácení kauce, jež složena byla k příkazu úřadu pro zahraniční obchod ku zajištění, že dodrženy budou podmínky povoleného dovozu.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1922, R I 441/22.)

Žalobce zažádal u úřadu pro zahraniční obchod za povolení dovozu citronů k účelům výrobním a byl zmíněným úřadem vyzván, by složil jistotu, že dovezených citronů bude užito opravdu k účelům výrobním. Žalobce příkazu vyhověl a předložil po dovozu zboží úřadu potvrzení, že dovezených citronů bylo použito k účelům výrobním. Ježto mu úřad pro zahraniční obchod jistoty nevrátil, žaloval čs. erár o její vrácení. Žalovaný crár vznesl námitku nepřípustnosti pořadu práva, jíž s o u d p r v é stolice vyhověl a žalobu odmítl. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. D ů v o d y: Ve sporu bylo řešiti otázku, zda jedná se o složení jistoty stranou žalující, tedy o smlouvu zástavní po rozumu ustanovení §§ 1368 a 1373 obč. zák., či o manipulační poplatek ve smyslu ustanovení § 12 nařízení ze dne 13. července 1920, čís. 442 sb. z. a n., jak namítala strana žalovaná. Kdyby námitka tato byla správnou, byl by zajisté pořad práva vyloučen, poněvadž by šlo o dávku, odvedenou z důvodu veřejnoprávního a nikoliv soukromoprávního, takže rozhodování o vrácení takového poplatku soudem bylo by vyloučeno. Soud rekursní má však za to, že o dávku povahy veřejnoprávní se nejedná (rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 28. června 1921 R I 776/21 č. sb. 1108). Dle ustanovení § 10 odstavec druhý citovaného nařízení přísluší úřadu pro zahraniční obchod také právo kontroly, zda bylo užito dovezeného zboží k účelům označeným v žádosti za dovozní povolení. Zda může tento úřad požadovati také jistotu od strany za skutečné provedení tohoto účelu, není v zákoně stanoveno. Ale z ustanovení § 10 odstavec třetí téhož nařízení, dle něhož úřad pro zahraniční obchod provádí také kontrolu kompenzačních a dodávacích obchodů a může žádati také od stran záruku za skutečné provedení kompenzací, dá se dovoditi, že k tomu oprávněn jest. Lístkem, vydaným účtárnou úřadu pro zahraniční obchod, je zjištěno, že žalobce byl dne 6. prosince 1920 tímto úřadem zpraven, že jest třeba, aby mohla býti jeho žádost o povolení dovozu odeslaná, zaplatiti 10.815 K jako kauci, že zboží bude použito k účelům výrobním. Není sporu o tom, že žalobce žádal za povolení dovozu citronů k účelům výrobním a že tuto kauci za účelem uvedeným složil. Není sporu také o tom, že žalobce předložil úřadu potvrzení, že citronů použito bylo k účelům výrobním. Tím dosaženo bylo účele, pro který kauce byla složena, a měla býti proto žalobci vrácena. Není správné tvrzení žalo-